

XIII.

B e t æ n k n i n g

over

Udkast til Lov angaaende en forhøiet Ligning til Amternes Skolefond.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 3die Februar 1870.)

Efterat det har viist sig, at det ved Lov af 8de Marts 1856 § 7 c fastsatte Maximum for Paaligning til Skolefondene i 9 Skoleraadskredse er naaet, og i nogle af disse ikke har været tilstrækkeligt, og der ikke er nogen Grund til at antage, at Udgifterne for Fondene og navnlig Pensionerne ville afstige, kan Udvalget ikke have Noget at erindre imod Lovudkastets Hovedformaal, en almindelig Forhøielse af nævnte Maximum.

Foraauidt derhos Lovforslaget samtidig med en Forhøielse af hiint Maximum for Paaligningen har indskrænket Statskassens hidtidige Deeltagelse i Paaligningsbidraget til Skolefondene til de Udgifter, som behøves til Dækning af Pensioner og Alderstillaæg, da kan Udvalget heller ikke andet end billige den Tanke, som ligger til Grund herfor, nemlig at Statskassen kun skal deeltage i Forhold til de Skolefondene paahvilende lovbestemte Udgifter, Pensioner og Alderstillaæg, overladende de øvrige ikke lovbundne Udgifter til Skolefondene alene og til Skoleraadernes frie Bestemmelse, om end indenfor et Maximums Grændse; — thi det kan ikke nægtes, at den Afgang til en Art Beskæftning af Statskassen til kommunale Formaal, som ved de nu bestaaende Bestemmelser er aabnet Communerne, og som i meget ulige Grad benyttes, ikke er i Overensstemmelse med de forøvrigt ligeoverfor Statskassen gjældende Forhold, medens den i de forskjellige Amter

betydelige Afvigelse i de enkelte Udgiftsposters Størrelse ved hiin Indskrænkning taber sin Betydning ligeoverfor Statskassen. — Foraauidt der blandt disse Udgifter findes Poster, med Hensyn til hvilke der kunde synes særlig Opfordring til Deeltagelse fra Statskassens Side, saasom til Folkefjolers Oprettelse og Vedligeholdelse, maas det ikke oversees, at der ved Bestemmelsen i nævnte Lov af 1856 § 7 Citra b er aabnet særlig Afgang for Skolefondene til at erholde Bidrag dertil.

Naar da Statskassens Deeltagelse i Skolefondsudgifterne indskrænkes til de nævnte lovbestemte Udgiftsposter, bortfalder unægtelig for en Deel Nødvendigheden af en Begrændsning; men foraauidt en saadan dog maatte erkjendes tilraadelig, og Udvalget skal ikke modsiges dette, kunde der vistnok være Spørgsmaal om, om ikke Begrændsningen rettest vilde være at ordne i Overensstemmelse med de ved de kommunale Love fastsatte Regler, nemlig efter Gjennemsnittet af de sidste 3 Aars Paaligning. Men hvorvel dette Spørgsmaals Betydning i forskjellig Grad har gjort sig gjældende hos Udvalgets Medlemmer, har man dog forenet sig om ikke at foreslaae Forandringer i denne Henseende, for ikke at give det forelagte Lovudkast en videregaaende Udstrækning i Retningen af Forandringer i Loven af 1856, hvortil der mulig ellers i flere Henseender kunde findes Anledning.